

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 23.10.2013r.

nr. 4841 podpis. M. Pięć

MINISTER ZDROWIA

MZ-MD-070-364-15/DK/13

Warszawa, 2013-10-17

P. T. Giedrowicz
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 24.10.13
nr. 8840 podpis. *[Signature]*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Tomasz Piotr Morsztyn

W związku z przekazaniem przy piśmie z 23 września 2013 r. znak BPS/043-39-1681/13 oświadczeniem senatorów: Jana Marii Jackowskiego, Krzysztofa Słonia, Marka Martynowskiego i Grzegorza Wojciechowskiego uprzejmie proszę o przyjęcie następującego stanowiska.

Problem otyłości wśród polskich dzieci jest doskonale znany Ministrowi Zdrowia. Należy zaznaczyć, że polskie dzieci nie są najbardziej otyłymi wśród dzieci europejskich, ale bardzo niepokojącym jest to, że tempo narastania problemu otyłości wśród dzieci w naszym kraju jest duże.

Ogólnopolskie badanie dotyczące częstości występowania nadwagi i otyłości wśród młodzieży w okresie dojrzewania przeprowadził Instytut Matki i Dziecka w Warszawie w 1995 r. Badaniem objęto ponad 2 mln. dzieci i młodzieży.¹ Badanie powtórzono w 2005 r. na reprezentatywnej próbie ponad 8,3 tys. uczniów gimnazjów w wieku 13-15 lat. Stwierdzono występowanie nadwagi 9% i otyłości u 4,5% badanych (częściej u dziewcząt - 5,7% niż u chłopców - 3,3%). Największy odsetek uczniów (12 % chłopców i 16%

¹ Oblacińska A., Wrocławska M., Wojnarowska B.: Częstość występowania nadwagi i otyłości w populacji w wieku szkolnym w Polsce oraz opieka zdrowotna nad uczniami z tymi zaburzeniami. *Pediatrya Polska* 1997

dziewcząt) z nadwagą i otyłością stwierdzono w grupie 14-latków². W latach 2007-2010 zrealizowane przez Instytut „Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie badania w ramach projektu „Opracowanie norm ciśnienia tętniczego dzieci i młodzieży w Polsce OLAF”³ potwierdziły, że nadwaga i otyłość dotyczy około 22% chłopców i 18% dziewczynek w szkołach podstawowych; w szkołach gimnazjalnych odsetek ten jest nieco niższy, odpowiednio 15% i 12%. Systematycznie spada też sprawność fizyczna młodzieży mierzona międzynarodowymi testami.

Senatorowie zwracają uwagę na szczególną rolę syropu – glukozowo-fruktozowego we wzroście otyłości. Minister Zdrowia podejmując działania na rzecz profilaktyki otyłości i promocji zdrowego stylu życia nie koncentruje się na jednym z czynników powodujących zagrożenia zdrowotne ale planuje działania w sposób systemowy.

Minister Zdrowia realizował Narodowy Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej na lata 2007-2011. Program ten uwzględniał koncepcje zawarte w Europejskiej Karcie Walki z Otyłością oraz zalecenia Białej Księgi Komisji Unii Europejskiej: Strategia dla Europy w sprawie żywienia, nadwagi i otyłości w aspekcie zdrowia. W ramach Programu, ze środków publicznych, pozostających w dyspozycji Ministra Zdrowia, opracowano i przekazano w formie podręczników oraz w formie elektronicznej do placówek oświatowych na terenie kraju następujące publikacje: „Zasady prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży oraz wskazówki dotyczące zdrowego stylu życia”, „Obiady szkolne z uwzględnieniem Dobrej Praktyki Higienicznej oraz systemu HACCP dla posiłków szkolnych”, „Rekomendacje dla realizatorów żywienia z zakresu zasad prawidłowego żywienia dzieci w przedszkolach” i „Przykładowe jadłospisy dla dzieci w wieku przedszkolnym (śniadania, obiady, podwieczorki) opracowane zgodnie z zasadami prawidłowego żywienia”.

W ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW) podpisana została Umowa w sprawie realizacji rekomendowanego przez Ministra Zdrowia projektu nr KIK/34 „Zapobieganie nadwadze i otyłości oraz chorobom przewlekłym poprzez edukację społeczeństwa w zakresie żywienia i aktywności fizycznej”. Realizatorem projektu jest Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie we współpracy z partnerami: Instytutem Pomnikiem – Centrum Zdrowia Dziecka, Akademią Wychowania Fizycznego w Warszawie

² Raport z badań uczniów gimnazjów w Polsce pt.: *Otyłość u polskich nastolatków – epidemiologia, styl życia, samopoczucie* - red. Oblacińska A., Jodkowska M., IMiDz, Warszawa 2007

³ Na podstawie danych Instytutu „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” – projekt „OLAF” 2007 - 2010

i Polskim Towarzystwem Dietetyki. Projekt realizowany jest w latach 2011-2016. Celem głównym projektu jest promocja zdrowego stylu życia, w tym zapobieganie nadwadze i otyłości, oraz innym przewlekłym chorobom niezakaźnym poprzez edukację społeczeństwa w zakresie żywienia i aktywności fizycznej. Zadania skierowane do najbardziej wrażliwych grup ludności: kobiet ciężarnych i karmiących, dzieci i młodzieży, osób dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem osób z nadmierną masą ciała realizowane są na terenie całego kraju. Instytut Żywności i Żywienia zadbał o to, żeby program został przygotowany w sposób nowoczesny i atrakcyjny. W ramach programu została uruchomiona strona internetowa, będąca źródłem wiedzy na temat właściwego dbania o zdrowie. Adres tej strony to: <http://www.zachowajrownowage.pl/>

Innym elementem działań Ministra Zdrowia pozostaje współpraca z Ministrem Edukacji Narodowej, której celem jest wspieranie działań z zakresu edukacji zdrowotnej i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży w szkołach, placówkach oświaty, ochrony zdrowia, sportu i turystyki, jak również wdrażanie w Polsce programu Światowej Organizacji Zdrowia „Szkoły promujące Zdrowie”. Podstawę współpracy stanowi zawarte w 2009 r. „Porozumienie o współpracy między Ministrem Edukacji Narodowej Ministrem Zdrowia i Ministrem Sportu i Turystyki w sprawie promocji zdrowia i profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”. W ramach porozumienia opracowano „Stanowisko Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Zdrowia oraz Ministra Sportu i Turystyki w sprawie działań podejmowanych przez szkoły w zakresie zdrowego żywienia uczniów”. Stanowisko rekomenduje bezpłatną dostępność do wody pitnej dla uczniów, zdrowe przekąski i napoje w sklepiku szkolnym, ograniczanie w czasie imprez szkolnych oraz wycieczek słodczy i słodkich napojów, potraw fast-food; eliminowanie słodczy jako formy nagrody; eliminowanie ze szkoły reklam niezdrowych produktów oraz uwzględnienie specyficznych potrzeb żywieniowych uczniów przewlekle chorych (z otyłością, cukrzycą, celiakią). Stanowisko zostało przekazane do wszystkich szkół w Polsce i opublikowane na stronach internetowych resortów edukacji i zdrowia.

Magdalena Szwed
Krzysztof Chlebus
upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Krzysztof Chlebus